

MÁME PLÁN

JAK NAKOPNOUT EKONOMIKU

Šest pilířů prosperity:

- 1 Nakopneme podnikavost a mladé firmy**
- 2 Nakopneme průmysl budoucnosti**
- 3 Nakopneme kapitál pro růst ekonomiky**
- 4 Nakopneme moderní stát a osekáme korupci**
- 5 Nakopneme moderní energetiku pro lidi i firmy**
- 6 Otevřeme pracovní trh i těm, co teď stojí stranou**

**JSME PIRÁTI.
POSUNEME ČESKO DOPŘEDU!**

Máme plán, jak nakopnout ekonomiku

Česko má obrovský potenciál, ale ten dnes zůstává nevyužitý. Naši lidé se dřou, a přesto mají rodiny problém vyjít s penězi a bohatství často mizí i s talentovanými lidmi do zahraničí. Brzdí nás slabý růst produktivity, málo investic do výzkumu a inovační energie dusená byrokracií.

Piráti mají plán, jak to změnit. Chceme rozhybat českou ekonomiku tak, aby přinesla **víc peněz do peněženek domácností, nižší náklady na život a prostředí, kde se firmám vyplatí investovat, zaměstnávat a růst.**

Pirátský plán, jak nakopnout ekonomiku je součástí uceleného pirátského balíku řešení a navazuje na samostatné plány - [plán na skutečné úspory pro 90 % českých rodin](#), plán pro [dostupné bydlení](#) a plán pro [nekompromisní boj s korupcí](#).

Společně tvoří rámec, který dá Česku novou energii. Lidem se práce vyplatí, firmy budou investovat a stát konečně začne fungovat rychle a předvídatelně.

V této části představujeme **šest pilířů, které mají nakopnout českou ekonomiku**: podpora podnikavosti a mladých firem, průmysl budoucnosti, kapitál pro růst, moderní stát bez zbytečné byrokracie a s jasnými pravidly, dostupná čistější energie a otevřený pracovní trh.

Piráti mají plán, jak nakopnout ekonomiku a posunout Českou republiku k větší prosperitě. Máme zkušenosti, experty a odborné know-how.

MUDr. Zdeněk Hřib, celostátní lídr Pirátů

Šest pilířů prosperity

1. Nakopneme podnikavost a mladé firmy
2. Nakopneme průmysl budoucnosti
3. Nakopneme kapitál pro růst ekonomiky
4. Nakopneme moderní stát a osekáme korupci
5. Nakopneme moderní energetiku pro lidi i firmy
6. Otevřeme pracovní trh i těm, co teď stojí stranou

1. Nakopneme podnikavost a mladé firmy

Úspěch Česka stojí na tom, jestli dokážeme vychovat generaci lidí, kteří umí jazyky, ovládají technologie, jsou kreativní a nebojí se podnikat. A vytvořit jim takové prostředí, **aby v Česku chtěli budovat své projekty a neutíkali do zahraničí**. Proto chceme podpořit:

1. větší propojení vzdělávání s praxí díky většímu podílu stáží a reálných projektů,
2. kvalitu výuky angličtiny a digitálních dovedností, ale také
3. rozvoj měkkých dovedností, jako je vedení projektů, týmová spolupráce a obchodní komunikace.

Tyto dovednosti budeme cíleně rozvíjet už od základních škol formou školních projektů, soutěží, podnikatelských inkubátorů a spolupráce se soukromým sektorem. Po vzoru úspěšných zemí zavedeme profesní bakaláře, aby se studenti mohli rychle zapojit do kvalifikovaných profesí. Zavedeme programy pro možnost kvalifikovanějších brigád a částečných úvazků během studia.

Pro ty, kdo chtějí zakládat firmy, jasně vymezíme, co je startup, a s touto definicí spojíme konkrétní výhody. Třeba rychlou online registraci, flexibilnější pracovní právo, daňové pobídky pro první investory a další zlepšení režimu zaměstnaneckých akcií.

Podpoříme dokončení sítě inovačních center a zajistíme jejich stabilní financování. Jejich role by se mohla rozšířit nad rámec základní podpory startupů, ale i lépe propojit univerzity, výzkum, firmy a kapitál. Chceme, aby se inovační centra stala místem, kde vznikají a ověřují se nové technologie od sdílených laboratoří přes prototypové dílny a testovací prostředí až po regulační sandboxy.

Naší ambicí je navázat na úspěch českých antivirových a IT firem ve světě a zasadit se o to, aby byla vyčleněna rozvojová plocha, kde vznikne nové centrum IT technologií, které bude pro okolní svět snadno dopravně dostupné (mezinárodní letiště, železnice, dálnice) a vznikne tam moderní kampus technických škol.

Pro rozvoj českého kapitálového trhu budeme aktivně jednat o rychlém rušení bariér na evropském trhu ve smyslu 16 doporučení Unie kapitálových trhů. To zlepší přístup malých a středních firem k nebankovnímu financování a přístup českých firem k evropskému kapitálu.

Velký důraz klademe na jednodušší expanzi firem v rámci Evropy a boření regulačních bariér. Podpoříme proto iniciativu „Schengenu pro firmy“ (tzv. 28. režim) a budeme aktivně vyjednávat, aby bylo toto přeshraniční podnikatelské prostředí nastaveno opravdu funkčně. Odstraníme zbytečné překážky pro investice a posílíme napojení českých podnikatelů na evropské inovační sítě i kapitál. Tímto způsobem vytvoříme prostředí, kde schopní a podnikaví lidé mohou vyrůst přes české hranice, aby veřejnost dostala co nejlepší služby.

2. Nakopneme průmysl budoucnosti

Český ekonomický model postavený na levné práci a energiích dosluhuje. Nemůžeme proto dál stavět naši budoucnost na nízkých mzdách a subdodavatelském průmyslu. **Chceme ekonomiku, která stojí na šikovných podnikavých lidech**, inovacích a moderních technologiích.

Důležitý je pro nás akcent na **školství a vzdělávání**. Chceme více absolventů vysokých škol a dostupnější vzdělání pro děti ze sociálně slabších rodin. Součástí naší reformy bude i kvalitní systém rekvalifikací, aby se lidé nemuseli bát technologických změn, ale mohli z nich těžit. V neposlední řadě otevřeme cestu do Česka špičkovým studentům i expertům ze zahraničí skrze zjednodušené vízové programy a cílená stipendia.

Plánujeme podpořit investice, abychom udrželi krok s Evropou a světem. V první řadě se chceme naplno porvat o stovky miliard na vybudování průmyslu budoucnosti, které budou v rámci strategických iniciativ jako *Nařízení o průmyslu pro nulové čisté emise (NZIA)* k dispozici. Abychom měli šanci uspět, tak musíme pro ty nejvíce perspektivní technologie připravit podmínky pro maximální splnění požadavků kladených na tyto projekty.

Zrychlíme povolovací procesy a do roku 2027 rozhybeme nejméně čtyři průmyslové zóny 4.0 pro strategická průmyslová odvětví, jako jsou pokročilá elektrotechnika, precizní strojírenství, čisté technologie či biotechnologie. Cílem je akcelarovat průmyslové klastry a jejich napojení na výzkum, vývoj a inkubátory. Díky tomu vznikne řada kvalifikovaných pracovních míst s vysokými mzdami. Klíčovými budou připravená infrastruktura, zónová EIA, sloučené povolovací řízení a jedna odvolací instance, které investice v lokalitách se zkrátí o 2–3 roky.

Chceme se naplno podílet na spoluutváření Dohody o čistém průmyslu a nová evropská pravidla využít naplno. Stát se musí naučit řídit *Projekty společného evropského zájmu* (IPCEI), které chceme pro další vlny aktivně připravovat.

Zvýšíme naši surovinovou nezávislost v průmyslu, lécích a energetice včetně podpory projektů recyklace a cirkulárního využití surovin využívajících evropské financování v rámci *Aktu o kritických surovinách* (CRMA).

Chceme, aby český průmysl stál na inovacích a moderních technologiích. Proto podpoříme spolupráci firem s výzkumnými institucemi prostřednictvím společně financovaných grantů a daňových pobídek na aplikovaný výzkum, aby se inovace dostávaly z laboratoří do výroby, a posílíme aplikovaný výzkum.

Dále nastavíme rozpočtově neutrální daňovou motivaci tak, aby se více firemních zisků vracelo do inovací místo do dividend. Investice do digitalizace výroby, robotizace, umělé inteligence a čistých technologií zvýhodníme zrychlenými odpisy s degresivní podporou, která zajistí největší pomoc malým a středním podnikům.

Zajistíme, aby klíčové průmyslové podniky měly plnou podporu státu pro získání investic pro jejich modernizaci prostřednictvím Průmyslové dekarbonizační banky (IDB).

U velkých investic v oblasti bydlení či energetiky budeme hledat způsoby, jak z nich získat maximum pro domácí výrobu a know-how, které lze následně exportovat.

Podpoříme obranný průmysl v regionech, zrychlíme certifikaci jejich výrobků. Podpoříme společné evropské nákupy vojenské techniky jak pro vyšší efektivitu nákupů, tak dlouhodobé kontrakty a z toho plynoucí vyšší jistotu investic.

3. Nakopneme kapitál pro růst ekonomiky

Česko potřebuje v příštích letech masivně investovat – do energetiky, obrany, infrastruktury, digitalizace i bydlení. Nechceme přitom zadusit ekonomiku vysokými daněmi ani žít z dluhů. Proto potřebujeme **aktivovat kapitál napříč celou společností** a nastavit chytré pobídky, aby peníze pracovaly pro naši budoucnost.

1. Reforma penzijních fondů podle skandinávského vzoru

Penzijní úspory nesmí ležet ladem a ztrácet hodnotu inflací. Proto chceme zásadně zjednodušit penzijní systém sjednocením pravidel i úpravou stávajících produktů. Nastavíme jednotný systém státní podpory a snížíme poplatky na polovinu. Lidé budou moci mezi různými fondy přecházet snadněji a zároveň tak, aniž by to ohrozilo stabilitu fondů ani jejich likviditu. Pomocí doporučení behaviorální ekonomie ulehčíme lidem optimálně měnit investiční strategii v průběhu života (přechod od dynamických až ke konzervativním fondům), při zachování plné svobody zvolit si libovolný fond.

Fondy zároveň dostanou prostor k vyšším výnosům. Konzervativní fondy budou moci investovat až 30 % do akcií, dynamické fondy až 10 % do startupů a fondů soukromého kapitálu. To umožní nasměrovat část úspor do oblastí, kde to česká ekonomika nejvíce potřebuje, jako energetika, obrana nebo infrastruktura.

Výsledkem budou vyšší výnosy, menší závislost lidí na státních dávkách a stovky miliard korun, které místo v pasivních fondech budou aktivně pracovat pro růst české ekonomiky.

2. Rozhýbeme české úspory

České domácnosti i firmy mají na účtech uloženy biliony korun, ale jen malá část těchto peněz se vrací do reálné ekonomiky. Chceme proto odstranit bariéry, které dnes brání většímu zapojení bank, a udělat z nich skutečné partnery při financování modernizace energetiky, infrastruktury či obranného průmyslu.

Banky musí mít jasná pravidla a jistotu, že se jim vyplatí podílet na projektech důležitých pro budoucnost země. Pokud stát nastaví stabilní rámec a chytré záruky, dokážeme rychleji mobilizovat kapitál a nasměrovat ho tam, kde ho Česká republika nejvíce potřebuje.

Z toho budou těžit i rodiny: například u projektů úspor energií může banka spolupracovat se specializovanou firmou, která dům zateplí a vymění topení bez nutnosti platby předem. Náklady se pak splácí postupně z toho, co domácnost ušetří na energiích.

Zmírníme regulaci krátkodobých hypoték, splácených prodejem stávajícího domu nebo bytu. To usnadní domácnostem například stěhování v situacích, kdy chtějí prodat dům nebo byt a koupit si jiný, ale nemají dostatečné příjmy na hypotéku.

3. Sdílená státní pokladna – chytré využití veřejných peněz

Navrhujeme systém cash pooling mezi státem, kraji a obcemi, aby volné prostředky na účtech nezůstávaly ležet ladem, ale byly produktivně využity. Obce a kraje tak získají bezpečný způsob jejich zhodnocení nad rámec komerčních nabídek. Stát naopak získá levnější a flexibilnější zdroj financování pro realizaci strategických investic jako je výstavba nových bloků jaderných elektráren nebo VRT bez nutnosti vydávat nové dluhopisy. Výsledkem budou vyšší výnosy pro samosprávy, nižší náklady pro stát, jeho větší investiční kapacita a celkově zdravější hospodaření s veřejnými penězi bez další zátěže pro občany.

4. Euro jako magnet na investice a levnější dluh

Přijetím eura se hlásíme k evropskému jádru a současně si odemkneme konkrétní ekonomické výhody. **Největší z nich je úspora na státním dluhu.** Díky nižším úrokovým sazbám může Česko ušetřit desítky miliard ročně na obsluhu veřejných financí. Stabilní měna zároveň sníží kurzové riziko strategických projektů a usnadní expanzi našich firem v rámci Evropy.

Firmy i investoři získají jistotu v prostředí bez kurzových výkyvů a jednodušší přístup k financování ve společné měně, což je dnes běžná praxe spíše jen u velkých podniků. Firmy už nebudou muset řešit ani platit zajištění proti kurzovým výkyvům v obchodě s našimi největšími partnery.

Zavedení eura samo o sobě nezruší překážky jako složitá byrokracie nebo pomalé schvalovací procesy. Právě proto chceme spojit přijetí eura s celkovým zlepšením podnikatelského prostředí. Teprve kombinace jistoty silné měny, funkčních a propojených kapitálových trhů a efektivního státu, který chrání investory před podvody, vytváří prostředí, které přiláká dlouhodobé investory.

5. Spravedlivější daňová struktura pro růst

Náš plán *Více peněz v peněžence pro 90 % rodin* sníží zdanění práce, abychom motivovali k zaměstnávání i podnikání. Veškeré úpravy budeme provádět tak, aby nezatěžovaly deficit státního rozpočtu – potřebných cca 43 miliard získáme mj. z omezení dotační ekonomiky (zejména zastropování dotací agrobaronům a omezením dotací na finanční produkty), zdaněním vína, lepšího výběru daní u velkých firem a z nových zdrojů, například legalizací trhu s konopím či zdaněním majetku ruských nerezidentů.

Zároveň prosadíme, aby obce nově získaly část podílu na sdílených daních z podnikatelské činnosti přímo na svém území. Nové investice tak budou pro obce jednoznačným přínosem místo zátěží a získají silnou motivaci je podporovat.

6. Chytré financování strategických projektů

Žádný velký projekt nezačne bez jasného plánu, jak a z čeho se zaplatí. Už v přípravné fázi proto nastavíme projekty tak, aby odpovídaly požadavkům vybraného typu financování, ať už budou financované z rozpočtu, evropských fondů, partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP), Evropské investiční banky (EIB) nebo zelených dluhopisů. Díky tomu se po schválení nebude ztrácet čas a projekty se budou moci rovnou začít stavět.

7. Česká značka ve světě

Ve spolupráci s největšími českými exportéry, sportovními asociacemi a odborníky vytvoříme manuál české značky ve světě „ Made in Czechia“. Česká značka bude ve světě reprezentovat „zlaté české ručičky“, tedy hodnoty jako zručnost, tvůrčí duch a vynalézavost českých firem a lidí. Současně budou stanoveny principy pro její využití, aby byla ve světě skutečně symbolem kvality.

Inspirací je dříve úspěšná značka „Made in Czechoslovakia“ i dnes úspěšná značka sousedních Němců. Mnohaleté vytrvalé budování české značky ve světě podpoří znalost Česka ve světě, rozšíří povědomí o kvalitě českých výrobků a otevře podnikatelům dveře.

Rozpoznatelná česká značka ve světě je nehmotný kapitál pro růst firem, protože ztělesňuje dlouhodobě budovanou důvěru, pověst a pozitivní asociace, kterou lze přetavit v ekonomickou sílu, konkurenční výhodu i vyšší hodnotu českých produktů a služeb na světových trzích.

4. Nakopneme moderní stát a osekáme korupci

Moderní stát má lidem a firmám pomáhat, ne jim zbytečně házet klacky pod nohy. Chceme stát, který je proaktivní tam, kde je to potřeba, a jinak nechává občany a podnikatele v klidu žít a pracovat.

1. Digitální stát blíže lidem a firmám

Konečně spustíme jednotné inkasní místo pro všechny daně a odvody včetně možnosti posílat výkaz přes otevřené API. Zrušíme živnostenské úřady, evidenci vázaných a koncesovaných živností převedeme na finanční úřady. Ohlášení volných živností bude probíhat formou registrace pomocí jednoduchého elektronického formuláře. Omezíme množství kontrol a formalistických školení.

Stát na základě dat, která má, spočítá daně za občana, stejně jako v Dánsku.

Prosadíme princip „jedenkrát a dost“. Údaje, které jednou předáte státu, už po vás žádný úřad nebude chtít znovu. Úřady si je mezi sebou předají samy – od registru obyvatel, přes finanční správu až po pojišťovny. Lidé i podnikatelé tak ušetří desítky hodin ročně vyplňováním formulářů a dokládáním dokumentů a informací, které už stát dávno má.

Do Portálu občana konečně začleníme digitální služby pro podnikatele po vzoru úspěšných zemí, jako je Estonsko. Interakce s aplikacemi státu by měla být hladká, uživatelsky snadná a standardizovaná, aby se lidi v každé další službě snadno vyznali.

Budeme pokračovat v antibyrokratických balíčcích pirátského ministra Šalomouna, které odlehčovaly malým podnikatelům od neúčelných regulací. Zajistíme dobře placené a kompetentní úředníky. Zrychlíme práci soudů skrze digitalizaci justice.

Umělá inteligence pomůže automatizovat agendu úřadů a odstranit zbytečnou byrokracii. Rozšíříme mandát Digitální a informační agentury (DIA), aby zastřešovala vývoj státních AI aplikací a garantovala jejich bezpečné fungování.

2. Efektivní a chytrá státní správa

Zjednodušíme vykazování udržitelnosti firem díky jednotným metodikám, standardům a emisním faktorům.

Zatraktivníme pracovní podmínky pro špičkové odborníky ve službách státu, aby stát byl schopen efektivně řešit potřebné úkoly. Pro přípravu klíčových reforem vytvoříme centrální delivery jednotky – malé, vysoce odborné týmy s jasným mandátem napříč resorty, konkurenceschopným odměňováním a odpovědností za výsledky.

Zavedeme expertní řízení financí státu namísto tupě účetního krátkozrakého přístupu Zbyňka Stanjury. To znamená datově podložené rozpočtování s důrazem na měřitelné výsledky a financování programů s ohledem na vytvořené ekonomické, sociální a environmentální přínosy vůči nákladům. Víceleté rozpočtové plánování s pravidelným zpětným vyhodnocováním dosažených cílů.

Obce budeme motivovat ke slučování, respektive k zakládání společenství obcí. A to jak finančními motivacemi, tak posílením agend společenství (např. územní plánování, správa školství). Přínosem budou nejen finanční úspory, ale zejména kvalitnější veřejná správa.

Pro zefektivnění veřejných zakázek budeme prosazovat již předloženou reformu Úřadu na ochranu hospodářské soutěže. Zrušíme koncentraci moci v rukou jediného předsedy. Zjednodušíme systém odvolání ze stávajících

čtyř odvolacích míst na dvě. To urychlí a zkvalitní veřejné zakázky a omezí korupční rizika. Tento model, inspirovaný Polskem, zrychlí realizaci klíčových projektů o měsíce i roky. Profitovat budou firmy, obce, kraje a stát.

Zavedeme jasné metriky digitálního pokroku státní správy a budeme je zveřejňovat jako otevřená data. Například kolik úkonů jde udělat plně online, kolik času lidé ušetří, jak rychle stát reaguje. Tyto ukazatele budeme zveřejňovat jako otevřená data, aby politici a úředníci skládali účty vám, daňovým poplatníkům.

3. Konec dotační ekonomiky a omezení korupce

Dotační ekonomika je slepá ulička. Peníze z Bruselu i ze státního rozpočtu nesmí dál živit oligarchy a deformovat trh. Chceme omezit přímé dotace a místo toho nasměrovat prostředky do systémových změn jako daňových úprav a finančních nástrojů přes Národní rozvojovou banku, kterou musíme modernizovat. Inspirací nám je německá KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau), která už desítky let otáčí prostředky z Marshallova plánu a pomáhá rozvoji firem i obcí bez zbytečné korupce a přerozdělování.

Zároveň podpoříme lidi, kteří zachrání životy nebo veřejné peníze tím, že upozorní na nepravosti, zpřísníme postihy za zneužívání moci či veřejných prostředků a zajistíme efektivnější zabavování výnosů z trestné činnosti. Tím snížíme nejen ztráty z korupce, ale i škody, které působí růstu ekonomiky.

5. Nakopneme moderní energetiku pro lidi i firmy

Česko potřebuje energetiku, která není brzdou, ale motorem růstu. Dnes nás svazují zdoluhavá povolování, nepředvídatelné ceny a zastaralá síť. My nastavíme jasná pravidla a silný dohled, aby se investice vyplatily a přinesly lidem dostupné a stabilní dodávky energií. To znamená nižší účty díky chytrým tarifům a levnější elektřinu z místních zdrojů. Víc peněz zůstane v obecních rozpočtech místo na účtech uhelných firem a zmizí podvodníci na trhu s energiemi.

1. Moderní regulační rámec

Naše energetika potřebuje pevný a moderní rámec, který dá jistotu lidem i firmám a zároveň zvýší efektivitu investic distribučních společností. Proto aktualizujeme a doplníme stávající zákonný rámec pro cenovou regulaci v elektroenergetice, plynárenství a teplárenství.

Energetický regulační úřad posílíme, aby měl skutečně silný mandát a nezávislost. Bude nejen dohlížet, ale také aktivně určovat cíle a pravidla. Inspirovat se můžeme Německem, kde regulátor nastavuje pravidla nejen pro ceny, ale i pro kvalitu služeb. Odměna provozovatelů sítí se tak nebude odvíjet od objemu investic nebo výše povolených nákladů, ale od konkrétních výsledků. Například, jak rychle dokážou připojit nové továrny, obnovitelné zdroje či domácí výrobce, jak spolehlivě udrží dodávky a jak dobře dokážou otevřít prostor pro chytrou spotřebu a flexibilitu.

Zjednodušíme distribuční tarify tak, aby byly nastaveny spravedlivě a srozumitelně a aby motivovaly k chytrému využívání energie. Každý, kdo dokáže část spotřeby přesunout do levnějších hodin nebo využívat vlastní úsporná řešení, na tom vydělá.

Umožníme každému požádat o chytrý elektroměr v případě zájmu o dynamický tarif. Díky tomu si domácnost může ročně snížit účty za elektřinu o stovky až tisíce korun i bez vlastní solární elektrárny.

Současně posílíme konkurenční prostředí na trhu se silovou elektřinou. ERÚ bude aktivně monitorovat chování obchodníků a velkých hráčů, zveřejňovat srovnatelná data a bránit nekalým praktikám, které deformují trh, což pomůže snížit ceny pro domácnosti. Stabilita pro domácnosti i podniky ale musí stát na férových podmínkách i pro dlouhodobé kontrakty, aby se nikdo nemusel bát cenových skoků na burze. To umožní lidem i firmám plánovat a investovat s jistotou.

Transparentní a férové prostředí navíc dá šanci i novým ekonomickým modelům využívajícím oblasti komunitní energetiky a agregace flexibility. Ty musejí dávat lidem i firmám smysl. Nastavíme proto jejich pravidla tak, aby se tato řešení opravdu vyplatila, a to finančně i prakticky.

2. Rozvoj nových zdrojů

Rozvoj nových obnovitelných zdrojů, především systémově důležité větrné energie v Česku dnes brzdí hlavně zdoluhavá povolovací řízení a nejistota investorů i obcí. Klíčem je proto posílení Dopravního a energetického stavebního úřadu (DESÚ), který už dnes funguje jako speciální stavební úřad pro strategické energetické stavby. Chceme z něj udělat skutečný one-stop-shop, který bude mít závaznou lhůtu maximálně dvou let a zajistí, že EIA i povolení záměru budou vyřízeny v jednom integrovaném řízení.

Součástí změny musí být i pravidlo jednoho odvolacího místa, aby se investoři i obce nemuseli roky točit mezi různými instancemi. Všechny námítky se projednají v rámci jednoho integrovaného řízení pod DESÚ, s jediným nadřízeným orgánem pro odvolání.

Podpoříme rozvoj lokálních obnovitelných zdrojů tak, aby se obešly bez nekonečného dotování. Místo přímých dotací chceme pro větší zdroje nastavit chytré finanční nástroje. Pro menší instalace ponecháme jednodušší podporu v programu Nová zelená úsporám, ale zvedneme limity pro velikost instalace, aby se pro obnovitelné zdroje intenzivněji využívaly objekty pro bydlení, a zároveň umožníme navyšování výkonu či doplnění akumulace u již existujících systémů, aby se stávající investice maximálně využily.

Další překážkou rozvoje nových zdrojů je jejich připojení do sítě. Distributoři proto musí zveřejňovat volné kapacity v reálném čase a mít jasnou odpovědnost za rychlé připojení. Posilování sítí se nastaví tak, aby se nové zdroje připojovaly včas a za férových podmínek.

3. Financování a energetická transformace

EPC (Energy Performance Contracting) rozšíříme tak, aby bylo pro obce i podniky běžným způsobem, jak financovat úspory z budoucích snížených nákladů. Díky investicím do úspor energií klesnou výdaje obcí na školy, nemocnice nebo sportoviště a víc peněz zůstane na služby lidem. Postupně budeme snižovat míru přímých dotací na jednotku výkonu a přecházet na systém, který je dlouhodobě udržitelný, efektivní a spravedlivý k daňovým poplatníkům.

Připravíme harmonogram a kontrolovaný plán postupného odstavení uhelných elektráren, tak aby transformace probíhala plynule a bezpečně.

Posílíme energetická přeshraniční propojení pro posílení naší energetické bezpečnosti v rámci Evropy a budeme motivovat k budování bateriových úložišť, abychom mohli lépe využívat levné přebytky elektřiny ze zahraničí a snížili tlaky na naši energetickou soustavu.

6. Otevřeme pracovní trh i těm, co teď stojí stranou

Chceme pracovní trh, který dokáže lidi podržet i v těžkých chvílích a zároveň umožní firmám pružně reagovat na změny. Zavedením principu flexicurity podle dánského vzoru spojíme pružnější pravidla zaměstnávání s lepší ochranou v nezaměstnanosti a aktivní pomocí při hledání nové práce. To se týká rodičů, seniorů, lidí po nemoci i kvalifikovaných cizinců.

Pracovní trh otevřeme i těm, kteří dnes narážejí na zbytečné překážky. Největší bariéra návratu na trh práce je u rodičů s malými dětmi a lidmi v exekucích.

Pomůžeme rodičům, aby mohli lépe skloubit práci a péči o děti. Podporujeme kratší pracovní úvazky a práci z domova. Firmy budeme motivovat, aby nabízely kratší pracovní dobu rodičům s dětmi do 10 let, lidem, kteří se starají o nemocné příbuzné, starším lidem nad 55 let, studentům nebo těm, kdo se právě přeučují na nové povolání. Něco podobného už dnes existuje, ale je toho málo a lidé o tom často nevědí. Chceme to změnit - rozšířit tyto možnosti a udělat je dostupnější.

Současně podpoříme rozvoj dětských skupin, které už dnes mohou přijímat děti od šesti měsíců, a zajistíme dostatek míst ve školkách od dvou let po vzoru skandinávských zemí. Jen tak budou rodiče moci skutečně skloubit rodinný a pracovní život, aniž by museli obětovat kariéru nebo finanční jistotu.

U lidí v exekucích je velkým problémem byrokracie zaměstnavatelů týkající se exekuce příjmů. Ti dnes musí komunikovat s exekučním soudem a exekutory, a pak složitě hlídat, kam a kolik peněz posílají. To je obrovská administrativní zátěž a kvůli ní firmy často váhají lidi v exekuci zaměstnat. Pro lidi v exekuci je zase velmi komplikované zřídit si tzv. chráněný účet, kam by jim mohla chodit nezabavitelná část příjmů, a který by jim zjednodušil a zlevnil např. úhradu nákladů na bydlení. Proto chceme systém dotáhnout do plné automatizace: chráněný účet se zřídí automaticky při zahájení první exekuce, zaměstnavatel jen pošle peníze na účet, jehož číslo si účetní software zjistí v rejstříku exekucí, a o správné rozdělení peněz se postará stát ve spolupráci s bankou. Tím se bariéra zaměstnávání lidí v exekuci výrazně sníží.

Minimální mzdu budeme postupně zvyšovat tak, aby pracující nemuseli brát dávky (na 29 000 Kč v roce 2029). V tomto máme poměrně velký prostor - například v Polsku nebo Chorvatsku je minimální mzda už dnes o několik tisíc korun vyšší než u nás. Když lidé vydělají víc, víc také utratí, což posílí místní firmy a motivuje je k dalším investicím a modernizaci. Zároveň to pomůže eliminovat nesmysl, kdy stát nízké mzdy nejdříve zdaňuje, a pak lidem příjmy dorovná dávkami.

Přehled opatření

1. Nakopneme podnikavost a mladé firmy

- Zvýšíme podíl stáží a reálných projektů ve vzdělávání
- Zlepšíme kvalitu výuky angličtiny a digitálních dovedností
- Zavedeme systematický rozvoj měkkých dovedností (vedení projektů, týmová spolupráce, obchodní komunikace)
- Budeme rozvíjet podnikavost už na základních školách (projekty, soutěže, školní inkubátory, spolupráce se soukromým sektorem)
- Zavedeme profesní bakaláře pro rychlejší nástup do kvalifikovaných profesí
- Jasně vymezíme pojem „startup“ a spojíme s ním konkrétní výhody:
 - rychlá online registrace,
 - flexibilnější pracovní právo,
 - daňové pobídky pro první investory,
 - zlepšení režimu zaměstnaneckých akcií
- Podpoříme dokončení sítě inovačních center a zajistíme jejich stabilní financování
- Rozšíříme roli inovačních center: lepší propojení univerzit, výzkumu, firem a kapitálu
- Vybudujeme moderní kampus IT technologií u rozvojové plochy napojené na letiště, železnici a dálnici
- Podpoříme reinvestování zisků firem do inovací místo dividend
- Odstraníme bariéry na evropském kapitálovém trhu (16 doporučení Unie kapitálových trhů)
- Podpoříme iniciativu „Schengen pro firmy“ (28. režim) a nastavíme funkční přeshraniční podnikatelské prostředí
- Posílíme napojení českých podnikatelů na evropské inovační sítě a kapitál

2. Nakopneme průmysl budoucnosti

- Připravíme projekty, které splní podmínky evropského financování
- Aktivně se zapojíme do Dohody o čistém průmyslu a nastavování evropských pravidel
- Zvýšíme nezávislost v průmyslu, lécích a energetice, včetně recyklace a cirkulárního využití surovin
- Zvýšíme počet absolventů vysokých škol, zajistíme dostupnější vzdělání pro děti ze sociálně slabších rodin a posílíme výuku cizích jazyků
- Zjednodušíme víza a nabídneme cílená stipendia pro zahraniční studenty a experty
- Rozšíříme možnosti kvalifikovaných brigád a částečných úvazků během studia
- Vytvoříme kvalitní systém rekvalifikací reagujících na technologické změny
- Zrychlíme povolovací procesy a do roku 2027 připravíme nejméně čtyři průmyslové zóny 4.0
- Vytvoříme zónovou EIA, sloučené povolovací řízení a jednu odvolací instanci pro investory
- Podpoříme spolupráci firem a výzkumu pomocí grantů a daňových pobídek
- Zvýhodníme investice do digitalizace výroby, robotizace, AI a čistých technologií zrychlenými odpisy s degresivní podporou pro malé a střední podniky
- Poskytneme klíčovým podnikům podporu státu pro financování z Průmyslové dekarbonizační banky
- Zjednodušíme odvolací procesy u ÚOHS (ze čtyř na dvě instance) a u strategických zakázek zavedeme jen jednu odvolací instanci
- Podpoříme maximální využití velkých investic pro domácí výrobu a know-how
- Podpoříme obranný průmysl, zrychlíme certifikace a zapojíme se do společných evropských nákupů vojenské techniky

3. Nakopneme kapitál pro růst ekonomiky

Reforma penzijních fondů

- Zjednodušíme penzijní systém sjednocením pravidel a úpravou produktů
- Umožníme lidem snadnější přechod mezi fondy bez ohrožení jejich likvidity
- Zavedeme behaviorální principy pro změnu investiční strategie v průběhu života
- Snížíme poplatky fondů na polovinu
- Zavedeme jednotný systém státní podpory pro všechny formy spoření
- Umožníme konzervativním fondům investovat až 30 % do akcií
- Umožníme dynamickým fondům investovat až 10 % do startupů a private equity

Rozhýbeme české úspory

- Odstraníme bariéry, které brání většímu zapojení bank do financování strategických projektů
- Nastavíme stabilní rámec a chytré záruky pro zapojení bank
- Rozšíříme model EPC pro domácnosti, obce i firmy
- Uvolníme regulaci krátkodobých hypoték splácených prodejem stávajících nemovitostí

Sdílená státní pokladna

- Zavedeme cash pooling mezi státem, kraji a obcemi
- Zajistíme garanci pohledávek za státem pro obce a kraje
- Nastavíme transparentní pravidla pro správu, držení a navrácení prostředků

Euro

- Přijmeme euro jako součást evropského jádra
- Využijeme úsporu na úrocích ze státního dluhu
- Snížíme kurzové riziko pro firmy a strategické projekty
- Usnadníme expanzi českých firem v eurozóně
- Spojíme přijetí eura se zlepšením podnikatelského prostředí

Daňová struktura

- Snížíme zdanění práce v rámci Plánu na skutečné úspory pro 90 % českých rodin
- Získáme potřebných cca 43 miliard korun z omezení dotační ekonomiky, zdanění vína, lepšího výběru daní, legalizace trhu s konopím, zdanění majetku ruských nerezidentů
- Navýšíme daňový podíl obcí z podnikatelské činnosti na jejich území

Chytré financování projektů

- Nastavíme velké projekty tak, aby od začátku odpovídaly typu financování (rozpočet, fondy, PPP, EIB, zelené dluhopisy)

Česká značka

- Vytvoříme manuál české značky „Made in Czechia“
- Stanovíme principy pro její využívání
- Podpoříme dlouhodobé budování české značky ve světě

4. Nakopneme moderní stát a osekáme korupci

Digitální stát

- Spustíme jednotné inkasní místo pro všechny daně a odvody
- Zrušíme živnostenské úřady a převedeme jejich agendu na finanční úřady
- Omezíme množství kontrol a formalistických školení
- Prosadíme princip „jedenkrát a dost“
- Rozšíříme Portál občana o digitální služby pro podnikatele
- Posílíme roli Digitální a informační agentury (DIA) pro vývoj a správu státních AI aplikací

Efektivní státní správa

- Zavedeme jednotné metodiky pro vykazování udržitelnosti
- Změníme tabulky platů tak, aby stát uměl zaplatit kvalitní experty
- Zavedeme expertní řízení financí státu (datově podložené rozpočtování, víceleté plánování, hodnocení výsledků)
- Motivujeme obce k dobrovolnému slučování a společenstvím obcí svěříme více agend
- Provedeme reformu ÚOHS – zrušíme koncentraci moci, omezíme stupně odvolání
- Zavedeme metriky digitálního pokroku a zveřejníme je jako otevřená data

Konec dotační ekonomiky a korupce

- Omezíme přímé dotace a nasměrujeme prostředky do systémových změn (daňové úpravy, finanční nástroje přes Národní rozvojovou banku)
- Modernizujeme Národní rozvojovou banku po vzoru německé KfW
- Posílíme ochranu whistleblowerů
- Zpřísníme postihy za zneužívání veřejných prostředků
- Zlepšíme mechanismy zabavování výnosů z trestné činnosti

5. Nakopneme moderní energetiku pro lidi i firmy

- Vytvoříme nový regulační rámec pro elektroenergetiku a plynárenství
- Posílíme nezávislost a pravomoci ERÚ
- Zavedeme spravedlivé a motivační distribuční tarify
- Umožníme každému požádat o chytrý elektroměr
- Posílíme dohled ERÚ nad trhem a ochranou spotřebitelů
- Podpoříme komunitní energetiku a agregaci flexibility
- Posílíme roli DESÚ jako one-stop-shopu pro povolování
- Zavedeme jedno odvolací místo u strategických staveb
- Zvedneme limity v NZÚ a umožníme navyšování výkonu a akumulaci u stávajících instalací
- Zajistíme zveřejňování volných kapacit distribuční sítě v reálném čase
- Rozšíříme EPC jako běžný model financování úspor
- Připravíme harmonogram odstavení uhelných elektráren
- Posílíme přeshraniční propojení sítí a motivaci pro bateriová úložiště

6. Otevřeme pracovní trh

- Zavedeme princip flexicurity podle dánského vzoru
- Podpoříme kratší úvazky a práci z domova pro rodiče, seniory, pečující osoby a studenty
- Rozšíříme dostupnost dětských skupin a školek od dvou let
- Automatizujeme založení chráněného účtu pro lidi v exekuci
- Automatizujeme exekuce příjmu - zaměstnavatel pošle celou mzdu jednou platbou a stát ji spolu s bankou po právu rozdělí mezi všechny věřitele a dlužníka
- Postupně zvýšíme minimální mzdu na 29 000 Kč do konce roku 2029